

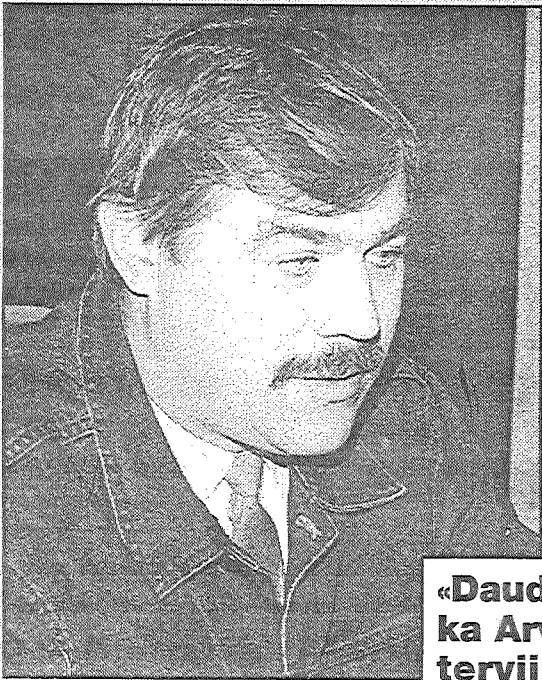
NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 84 (6801)

● Trešdiena, 1997. gada 12. novembris

● Cena Ls 0,16

Pirmdien Preiļos notika tradicionālais Mārtiņdienas gadatirgus. J.Silicka fotoreportāža **2. lpp.**

«Daudz kur man klāt stāvējis Dievs,» saka Arvīds Soldāns. Maijas Dziesmas interviju ar Rušonas pagasta padomes priekšsēdētāju lasiet rubrikā «Portrets» **4. lpp.**

ŠODIEN «NOVADNIEKĀ»

▼ Ciemos pie mazaizsaimniekiem Janīnas un Aleksandra Brokiem.

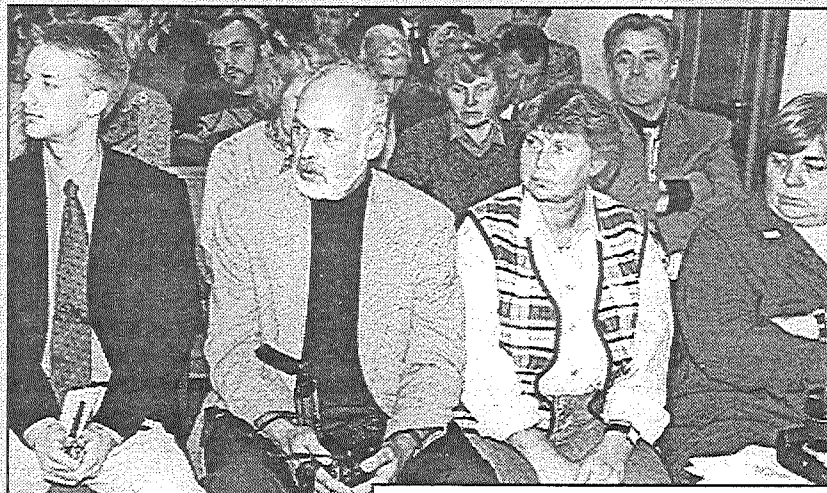
→ 3. lpp.

▼ Atbildam «Novadnieka» lasītājiem.

→ 3. lpp.

▼ Zemi mērit jāpasteidzas – aicina Valsts zemes dienesta rajona nodaļas priekšnieks Osvalds Kursītis.

→ 5. lpp.

Preiļos notika divi sporta attīstībai veltīti semināri.

Attēlos: ● sporta skolu direktoru seminārā piedalījās arī sporta darba organizatori no Vācijas – Klāss Langnickels, Helmut Kirsens, Barbela Kristianse un Barbara Kirstena (augšējais attēls); ● semināra «Sporta organizācija, struktūra, finansēšana pašvaldībās šodien un pēc teritoriālās reformas» dalībnieki.

7. lpp.

Turpinās «Novadnieka» abonēšana 1998. gadam!

ABONĒŠANAS CENAS

1 mēnesim	1,28
3 mēnešiem	3,84
6 mēnešiem	7,68
12 mēnešiem	15,36

Varbūt kāds jums piedāvās citu – lētāku avīzi, bet tā nebūs «Novadnieks»!

Veidosim to kopā!

Lasītājs, kurš būs pasūtījis laikrakstu uz visu 1998. gadu, varēs avīzē ievietot 2 privātsludinājumus bez maksas, bet, 1999. gadā abonējot laikrakstu, saņems abonēšanas cenas atlaidi.

PREIĻU RAJONA PADOMĒ

■ Denacionalizācijas un represēto lietu Preiļu rajona komisija ir izskatījusi visus tai iesniegtos iesniegumus. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem un saskaņā ar rajona padomes lēmumu 1. novembrī tā izbeidza savu darbību.

■ Preiļu rajona padomes deputāti nolēmuši piešķirt no rezerves fonda līdzekļiem Ls 100 «Tāvu zemes kalendāra» izdošanai 1998. gadā. Ar šādu lūgumu pie rajona padomes deputātiem griežas Latgales Kultūras centrs. Nolēmts, ka ar Latgales Kultūras centru tiks noslēgts līgums par attiecīgu kalendāra eksemplāru skaita saņemšanu un nodošanu visām rajona bibliotēkām, skolām un muzejiem.

■ Rajona padomes deputāti nolēma atlikt Preiļu pilsētas domes iesnieguma par līdzekļu iedalīšanu savstarpējiem norēķiniem par mūzikas skolas audzēkņiem izskatīšanu līdz rajona padomes decembra sēdei. Šāds lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz likumu «Par pašvaldībām» un tāpēc, ka apstiprinātajā rajona padomes budžetā līdzekļi šādiem norēķiniem nav paredzēti.

■ Rajona padomes nākamā gada budžetā paredzēts 1200 latu liels finansējums Līvānu mākslas skolas. Tas ir atbalsts mākslas skolas priekšlikumam piedalīties «PHARE» programmā. Līvāniešu iecerētā projekta summa ir 5000 latu, no kura piešķirtie 1200 lati ir pašu finansējums. Nauda paredzēta mākslas skolas tehniskajam nodrošinājumam.

■ Preiļu rajona pašvaldībām atkal budžetos parādās minusi. Gada sākumā valdības prognoze par zemes nodokļa iekasēšanu izrādījies pārāk optimistiska. Tāpēc tagad valsts budžetā tiek izdarītas izmaiņas, kā arī grozījumi pašvaldību finansu izlīdzināšanas likumā.

Aprēķināts, ka visas Preiļu rajona pašvaldības šogad kopā saņems par 5693 latiem mazāk. Lielākajai pašvaldību daļai starpība ir ar mīnusa zīmi.

Vairāk naudas būs tikai septiņām pašvaldībām. Tajā skaitā Preiļu pagastam – par 672 latiem, Riebiņu pagastam – par 2376 latiem, Rožkalnu pagastam – par 303 latiem, Siļukalna pagastam – par 309 latiem, Stabulnieku pagastam – par 1375 latiem, Preiļu pilsētai – par 2670 latiem un Līvāniem – par 7770 latiem.

Kā uzsvēra Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns, par līdzekļu samazinājumu visnepatīkamāk ir uzzināt tieši gada beigās, kad palielinās visas izmaksas.

Ziņas apkopojā
L.Kirillova

REKLĀMDEVĒJU IEVĒRĪBAI

Laikraksta «Novadnieks» redakcija strādās 15. novembrī no plkst. 9. līdz 14, brīvdiena – 17. novembris.

LATVIJĀ

■ Finanšu ministrs Roberts Zile piektdien preses konferencē paziņoja, ka šī gada budžeta pārpalikumu, proti – ieņēmumu pārsniegumu pār izdevumiem, nedrīkst sadalīt kārtējiem budžeta izdevumiem, bet no tā jāveido stabilizācijas fonds iespējamām krīzes situācijām. Ministrs uzsvēra, ka Finanšu ministrija nekādā gadījumā nepiekrītis budžeta pārpalikuma sadalīšanai, grozot 1997. gada budžetu. 5. novembrī valsts pamatbudžeta bija 36,65 miljonus latu liels ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem, bet oktobra beigās budžeta pārpalikums bija pat 42,9 miljonus latu liels, taču novembra sākumā tas samazinājās, jo mēneša sākumā izdevumi vienmēr ir lielāki (algas budžeta iestādēs), bet ieņēmumi mazāki.

■ Izglītības un zinātnes ministrija iecerējusi izstrādāt ārpuskolu iestāžu finansēšanas koncepciju, kurā būtu paredzēta mērķdotācija ārpuskolas iestāžu uzturēšanai. Pagaidām finansējums no valsts budžeta paredzēts tikai ārpuskolas iestāžu darbinieku algām.

■ Valsts Statistikas komiteja ziņo, ka inflācija Latvijā šī gada oktobrī bijusi 0,8 procenti, bet kopējā šī gada desmit mēnešu inflācija – 6,2 procenti. Visvairāk inflācijas pieaugumu oktobrī ietekmējusi atsevišķu pārtikas preču sadārdzināšanās, kā arī siltumenerģijas, apģērba, apavu un telekomunikāciju pakalpojumu cenu palielināšanās.

■ Piektdien beidzās priekšlikumu iesniegšana 1998. gada valsts budžeta izskatīšanai Saeimā otrajā lasījumā. Lielākā daļa Saeimas frakciju papildus finansējumu vēlas palielināt pašvaldībām, veselības aprūpei un izglītībai, kā finansējuma avotu minot līdzekļus neparedzētiem gadījumiem, kas iekļauti Finanšu ministrijas budžetā.

■ Ministru kabinets pieņēmis grozījumus noteikumos, par kārtību, kādā atdodama manta vai atļdzināma tās vērtība personām, kuru administratīvā izsūtīšana no Latvijas PSR atzīta par nepamatotu, iekļaujot šajos noteikumos arī iespējamo atļdzību personām, kas izsūtītas no bijušā Abrenes apriņķa, vai arī šo personu mantiniekiem.

■ Ar Ministru kabineta rīkojumu Latvijas Republikas pilsonība naturalizācijas kārtībā piešķirta 348 pilsonības pretendentiem un 13 viņu nepilngadīgajiem bērniem.

■ Latvijas inteliģences 15. konference «Latvijas lauki un meži šodien un rītdienas skatījumā» atzina, ka lauksaimnieciskās un mežsaimnieciskās ražošanas attīstībai nepieciešamas lielas investīcijas un viens no naudas avotiem varētu būt ilgtermiņa kredīti ar zemiem kredītprocentsiem. Laukos dzīvo gandrīz trešdaļa Latvijas iedzīvotāju, bet tieši lauksaimnieciskajā un mežsaimnieciskajā ražošanā nodarbināti apmēram 17 procenti iedzīvotāju.

■ Svētdien Vācija izdeva Latvijai firmas «ZuS Rohstoffe Trading GmbH» prezidentu Armandu Stendzenieku, kurš tiek turēts aizdomās par 18 miljonu ASV dolāru liela kredīta izkrāpšanu no «Bankas Baltija». Pēc atvešanas no Vācijas A. Stendzenieks ievietots iepriekšējās izmeklēšanas izolatorā.

Pēc laikraksta «Diena» materiāliem

NOVADNIEKS

Redaktors Pēteris Pizelis

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Dibinātājs un izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija». Direktore Tamāra Elste.

Izdevēja un redakcijas adrese:

Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301.

Tālr. 22059 (redaktoram un SIA direktorei),

22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

22154, 21996 (korespondentiem). Fax 21759.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rē-

zeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums.

Viena uzsk. iespiedloksne. Metiens 4700.

Pasūtījuma indekss 3033.

ĪSZIŅAS NO PREIĻU PILSĒTAS DOMES

■ Pagājušajā trešdienā Daugavpili, Ķīmiķu kultūras nama telpās atklāja izstādi «Latgales preces - 97». Kā «Novadnieku» informēja Preiļu pilsētas domes priekšsēdētājs Vladimirs Ivanovs, izstādē mūsu rajonu pārstāvējušas tikai dažas firmas un uzņēmumi, to skaitā «Preiļu siers», firma ŽKS.

«Kur palikuši pārējie rajonā populāri uzņēmumi, piemēram, mēbeļu kombināts «Ozols» un citi? Informācija par izstādes gaitu taču bija izsniegta ļoti daudzām.» nesaprašanā bija Preiļu domes priekšsēdētājs V. Ivanovs.

■ Pagājušajā nedēļā notikušajā Preiļu pilsētas domes sēdē viens no

svarīgākajiem izskatītajiem jautājumiem bija par bērnu un pusaudžu likumpārkāpumiem un noziedzību Preiļos. Deputātus informēja Preiļu rajona valsts policijas nodaļas nepilngadīgo lietu inspekcijas priekšiece Elma Aksjonova.

Jautājumu par situāciju pilsētas diskotēkās un citos masu atpūtas pasākumos tika nolemts izskatīt paplašinātajā pilsētas domes sēdē nākamajā trešdienā. Uz domi aicinās arī prokuratūras un policijas pārstāvjus.

■ No pilsētas attīrīšanas iekārtu celtniecībai nepieciešamajiem 17 tūkstošiem latu, kas bija domei jāiemak-

sā visa šī gada laikā, bija izdarīta tikai pirmā iemaksa 3,5 tūkstošu latu apmērā. Tagad nolemts, ka atlikušo summu līdz gada beigām ņems no privatizācijas fonda un dabas aizsardzībai atvēlētajiem līdzekļiem.

■ Gailīšu kultūras namā notiks pagasta iedzīvotāju sapulce, kurā tiks uzklautas vietējo ļaužu domas par to, ka Rušonas pagasta Pizānos varētu tikt ierīkota jauna atkritumu izgāztuve. Preiļu pilsētas dome Rušonas pagasta padomei aizsūtījusi vēstuli ar lūgumu novērtēt iespējas atkritumu izgāztuves ierīkošanai.

L. Kirillova

ZIŅAS NO PREIĻU RAJONA PADOMES

■ 10. novembrī Preiļu rajona padomē viesojās Moldovas žurnālists Vasile Ciorice. Viņš tikās ar rajona padomes priekšsēdētāju Ilmāru Meluškānu, apmeklēja Aizkalnes un Stabulnieku pagastu. Moldovas žurnālista komandējuma mērķis bija iepazīšanās ar demokrātijas attīstības procesiem Latvijā.

■ Latvijas radio populārā raidījuma «Tēvu laipa šaizmē» veidotāji šī gada pēdējo, noslēguma pasākumu nolēmuši veidot Preiļu rajonā. Pēc Adventes visu Latvijas pagastu, kuros gada laikā viesojušies raidījuma veidotāji, pārstāvji vēlreiz tiksies Sīļukalna pagastā. Pagāju-

šajā gadā līdzīgs pasākums notika Bauskas rajona Mežotnē, kurā piedalījās arī vairākas Preiļu rajona pašvaldības.

■ Piektdienā Jersikas pagastā notika «Lauku Avīzes» diena», uz kuru kopā ar daudziem citiem augstu stāvošiem vīriem bija ieradies arī satiksmes ministrs Vilis Krištopans. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns, ministram vēlreiz esot pārjautāts arī par ceļa Līvāni-Preiļi būvniecības pabeigšanu.

Šoreiz ministrs atzinis, ka viņa vadītais resors par to domājot un, iespējams, nākamā gada pavasara beigās vai vasaras

sākumā uz šī ceļa varētu sākties remontdarbi. Nedēļu iepriekš Vilis Krištopans sanāksmē Preiļu rajona padomē teica, ka runa par celtniecību varot būt tikai pēc gadiem diviem vai trijiem.

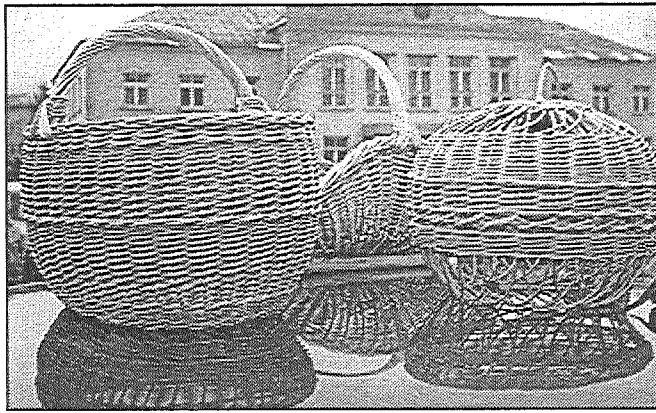
■ Pašlaik tiek gatavots līgums, kuru noslēgs Preiļu rajona padome un zemnieku saimniecība «Jaunaglona» par sadarbību «Skudrišu» bāzes apsaimniekošanā. Līgumā paredzēts noteikt bāzes atjaunošanas posmus (1999. gada beigās tai jāatsāk darbs), kā arī iespējas rajona bērniem atpūsties par atvieglotiem noteikumiem.

L. Kirillova

Preiļos, Mārtiņdienas gadatirgū

● Katru gadu Mārtiņdienas gadatirgū kublus un grozus tirgo preiļietis Pāvils Ļeonovs.

● Gadatirgū pircēji varēja iegādāties līvāniešu pītos grozus.

● Vitālijs Livmanis no Pelēču pagasta gadatirgū piedāvāja medu.

● Pircējiem labi garšoja Jersikas paju sabiedrības ražotais jogurts, kakao sviests un lauku siers.

● Nāk ziema, tāpēc jālūko silti vilnas cimdi un zeķes.

● Mazajiem pircējiem patika līvāniešu atvestie suvenīri – svilpaunieki.

J. Silicka foto

CIEMOS PIE MAZSAIMNIEKA

«Te, laikam, Dievs ir klāt»

teica Janīna Broka, stāstot par saviem kaimiņiem, kuri nekad neatsakot palīdzēt. Nav jau nekāds brīnums, ka pagasta ļaudis ir tik pretimnākoši. Lai arī viņa saka, ka šai vietai ir laba aura, tomēr tā vien šķiet, ka šo aurū viņa ir radījusi pati. Rāms gaišums un dzīvotprieks staro no Janīnas kundzes sejas. Pirms astoņiem gadiem, 59 gadu vecumā, nopirkusi pussagrautu, piecus gadus neapdzīvotu māju, viņa ar apskaužamu entuziasmu ķērās pie darba.

Māja «par sviestmaizi»

— Kad dzīvoju Rēzeknē, man tur īpaši nepatika, gribējās uz laukiem, turēt kādu kustoni. Izlasīju «Lauku Avīzē» sludinājumu, ka Galēnu pagastā pārdod māju. Biju jau to piemirsusi, atcerējos, kad nācās būt šaipusē un šai vietai braukt garām.

Divu dienu laikā visu nokārtojām, samaksājām 1800 rubļus, un māja bija mūsu. Biju strādājusi Krimuldā būvbrigādē, tur remontējām dažādus vecus graustus. Kad apskatīju šo māju, redzēju, ka tik traki nemaz nav. Visu iztīrījām, aizvedām divas automašīnas kravas ar dažādiem grūžiem.

Visus šos gadus mūsu pensija tika iztērēta mājai. Pārdevām savu «zapiņu», četras govīs. Tā kā meitai bija sava saimniecība, viņa atveda dažādus darbarīkus un dēļus. Ielīkām kūti griestus, pārlīkām jumtu.

Ar šķērēm miežu laukā

— Mūsu rīcībā ir 4,2 hektāri zemes, lauksaimniecībā izmantojamā — 2,6 hektāri. Septiņus gadus zeme nebija apstrādāta, pieciem cilvēkiem šeit bija ganības, bet visi bez iebildumiem mums šo zemi atvēlēja. Šajos laukos auga sūna, cūkpienes, zirgskābenes. Zemi aparām, iestādījām kartupeļus, iesējām bietes un burkānus. Viss šeit izaug ļoti labi, vajag tikai to zemi kopt. Daudzi savu zemi moka, braukādami ar lielu tehniku pa mazu zemes gabaliņu. Ja zemi saspiež, nekas neaug. Mūsu zeme ir laba, labi aug labība. Kad 0,7 hektāros auga mieži, gāju ar šķērēm pa lauku un griezu ārā nezāles — unnes, cūkpienes, lai neizsējās pašu un kaimiņu laukā.

Puķes tirgum un skaistumam

— Kad atnācām uz šejieni dzīvot, audzējām rozes, siltumnīcā auga 100 stādu. Toreiz ar puķu tirgošanu varējām ļoti nopelnīt. Pašlaik ziedus audzēju vairāk pašu priekam, kaut arī šad un tad uztāsu kādu vainagu vai ziedu pušķi. Kādreiz man bija ļoti daudz dāliju un gladiolu, bet drāstārpis tās visas sapostīja. Aug dažādu krāsu peonijas — agrās un vēlās. Ir lielas astūlbes krēmkrāsā un mazākas arī citos toņos. Man pieder skaista īrisu kolekcija, triju šķirņu floksi un daudz dažādu narcišu.

Seminārs lauksaimniecības organizatoriem

6. novembrī Preiļu arodskolas telpās notika Latvijas Zemnieku federācijas (LZF) rīkots seminārs Preiļu, Daugavpils un Jēkabpils rajonu lauksaimniecības organizatoriem.

Semināra vieslektore bija Zviedrijas Zemnieku federācijas pārstāve Brita Marija Gustatsons. Viņa klātesošiem pastāstīja par lopkopību savā saimniecībā. Tā pieder pie tiem četriem procentiem zviedru saimniecību, kas nodarbojas ar ekoloģisko saimniecību.

B.M.Gustatsons saimniecība saņem ekstrasubsidijas no Eiropas Savienības, tikai šis finansējums ļauj ražot ekoloģiski tīru produkciju. Zviedrijas zemnieki ir labākā stāvoklī nekā mūsējie, jo var saņemt bankas aizdevumu, taču līdz ar to saimniecība kļūst bankas īpašums. Šobrīd zviedru zemniekam ir ļoti grūti nopirkt zemnieku saimniecību, vidēji liela saimniecība maksā, latos pārrēķinot, Ls 350 000. Arī lauksaimniecības tehniku bez bankas aizdevuma zemnieks nopirkt nespēj.

● Janīnas kundzei ziedi arī ziemas kompozīciju veidā ir neatņemama dzīves sastāvdaļa.

Rokas dzirnavas, cukurvīstīņas un kazas

— Govi vadāt vairs nav spēka, tādēļ tagad nodarbojos ar kazām. Man ir četras «meitenes» un viens «puika». Pienu iedodu sīvēnam, vistām. Vāru sieru. Kazas piena produkti ir ļoti veselīgi. Mans vīrs slimo ar astmu, viņš ar kazas pienu ārstējas. Audzējam rukiņus un septiņus pārus cukurvīstīņas. Oļas tām gan nedaudz mazākas, tomēr dzeltenums tikpat liels kā vistu oļām. Cukurvīstīņu oļas ir ļoti diētiskas.

Kad vācām rudzus, nemeklējam kombainu, lai nokultu to nelielu daudzumu, kas mums bija. Vajag izdauzīt rudzus? Vai tā ir problēma? Izklūlām ar rokām. Mums ir pašiem savas rokas dzirnavas, cūkām miltus samaļu pati.

«Mazā platībā izaudzēju daudz»

— Esmu iedzīmusi tēvā, arī viņam patīka audzēt visu ko. Tur, kur zemi ar lāpstu izroku, izaug tik daudz, ka pāri paliek. Meita mūsu dārzeņus veda uz Rēzeknes tirgu. Par pārdotajām zemenēm, piemēram, mums iznāca cukura maiss. Par to, ko meita pārdeva, viņa mūs pilnībā apgādāja ar dažādiem produktiem. Šogad ļoti labi veicās ar kartupeļu pārdošanu. Mazā platībā daudz var izaudzēt.

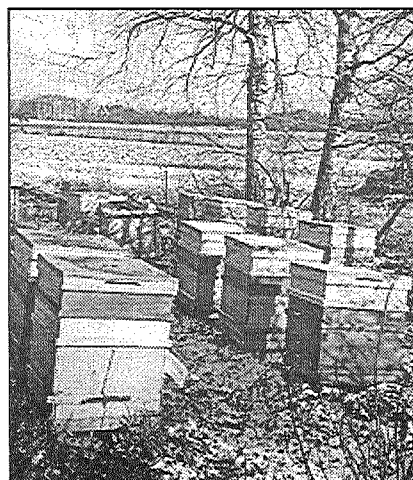
***

Klausijos un brīnijos — no kurienes cilvēkiem ir tik liela uzņēmība solidā vecumā tā riskēt un paveikt to, ko dažs labs jaunais diezin vai uzdrīkstētos, pie «pilniem traukiem» dzīvotams. Kad uzmanīgi pavaicāju, kā tad viņi bauda dzīvi, Janīnas kundze atsmēja: «Vai tad dzīvi var izbaudīt nestrādājot? Es atpūšos zemi rakdama.» Tad man arī kļuva skaidrs, ka šiem cilvēkiem darbs nav visnogurdinošā izdzīvošanas iespēja, bet gan prieku nesošs dzīvesveids.

M.Dziesma

● Dzīvesbiedrs Aleksandrs Broks demonstrē no sentēviem mantoto maļšanas paņēmieni.

● Janīnai Brokai no bišu kodumiem jāpiesargās, tomēr veselību pašmāju medus uzlabo krietni.

«NOVADNIEKS» — LASĪTĀJS

Jūs vēlaties paziņot par kādu interesantu notikumu vai nebūšanām savā pagastā, pilsētā? Jūs vēlaties ar avīzes starpniecību saņemt atbildi uz Jūs interesējošu jautājumu? Zvaniet «Novadniekam» ik darbdienā no plkst. 10.00 līdz 11.00 pa tālruni

21759!

Jautājums. Kādā kārtībā pasažieriem jāiekāp autobusā? Vai invalīdiem un bērniem ir tiesības iekāpt pirmajiem?

Jautājums. Aglonā ap plkst 13 satiekas trīs autobusi, kuros nevar paspēt pārsēsties, lai turpinātu ceļu. Arī uz vilcienu Rēzekne — Daugavpils no autobusa nevar paspēt.

Atbild Jēkabpils autobusu parka Preiļu filiāles priekšnieks Arnolds Cakuls

Invalīdi un bērni autobusā jāielaiž pirmie. Ja šis noteikums ir pārkāpts, lūdzam pretenzijas iesniegt Preiļu autoostā vai zvanīt pa tālruniem 22117 un 22000. Lai noskaidrotu vainīgo autobusa šoferi, obligāti jānorāda datums, laiks un autobusa maršruts.

Ja iedzīvotājiem radušies ierosinājumi, kas attiecas uz autobusu kursēšanas grafiku, savus priekšlikumus vislabāk iesniegt rakstiski Jēkabpils autobusu parka vadībai. Adrese: Jēkabpils pašvaldības uzņēmums «Jēkabpils autobusu parks», «Akurāteri», Salas pagasts, Jēkabpils rajons.

Pasažieru pārvadājumu jautājumus risina autobusu parka direktora vietnieks Ivans Lavrinovičs, tālr. Jēkabpili 31845. Var arī zvanīt Jēkabpils autobusu parka direktoram Guntim Arakam, tālr. Jēkabpili 31306.

M.Dziesma

Jautājums. Cik jāmaksā bezdarbniekam par pasēs saņemšanu?

Atbild Pilonības un migrācijas departamenta Preiļu rajona nodaļas priekšnieks Pēteris Upenieks.

Noteikumos par valsts nodevu Latvijas Republikas pasu un tiesību apliecināšanu dokumentu izsniegšanā bezdarbniekus nav paredzēti atbrīvot no valsts nodevas — pieci lati par pasēs izsniegšanu. No šīs nodevas atbrīvoti bērni līdz 16 gadu vecumam, vecuma pensionāri, I un II grupas invalīdi. Sasniedzot 16 gadu vecumu un saņemot pirmo pasi, jāmaksā valsts nodeva — viens lats.

Jautājums. Cik maksā kurināmais — tonna mazuta un tonna zāģu skaidu?

Atbild Preiļu pašvaldības uzņēmuma «Siltums» direktors Aivars Pizēlis.

Mazuta tonna, ievēdot Latvijā, uz robežas maksā 85 dolāri. Zāģu skaidu apjomu nerekina tonnās, bet kubikmetros. Cik maksā zāģu skaidu kubikmetrs, pašlaik aturēšos nosaukt. Domāju, ka šis jautājums radīs tāpēc, ka dažviet katlu mājās izmanto mazutu, dažviet zāģu skaidas. Taču vienas siltuma gigakalorijas saražošanai nepieciešams dažāds mazuta vai zāģu skaidu daudzums.

L.Rancāne

Dome lūdz palīdzību Kultūras ministrijā

Preiļu pilsētas dome bija nosūtījusi vēstuli Kultūras ministrijai finansiāli palīdzēt Preiļu kultūras nama rekonstrukcijā. Pienāca atbilde, kurā bija lūgts norādīt, vai dome var arī no savas puses ieguldīt līdzekļus kultūras nama atjaunošanā.

Sagatavotas un piektdien izsūtītas vēstules vairākiem adresātiem: Latgales deputātiem Saīmā A.Rugātei, J.Keišam, Kultūras ministrijas finansu un plānu daļai, Kultūras ekspertu komisijas priekšsēdētājam, kultūras ministrei Ramonai Umblijai. Vēstulēs norādīts, ka Preiļu dome iespēju robežās nākamā gada budžetā paredzēs līdzekļus kultūras nama rekonstrukcijā, tomēr tā, acimredzot, būs neliela summa, — apmēram 10 tūkstoši latu.

L.Rancāne

M.Dziesma

Ar plikām rokām vēžot nedrīkst

Rušonas pagasta padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, lūgts sniegt mūsu laikrakstam pavisam privāta rakstura intervju, neaizbildinājās ar aizņemību, lai gan intervijas sniegšanas dienā viņam bija ļoti sašpringts darba grafiks. Šim pagasta vadītājam savu vēlēšanu priekšā nav nekas ne slēpjams, ne noklusējams. Droši vien tas arī ir iemesls, kādēļ par savējo pagasta ļaudis viņu uzskata nu jau vienpadsmito gadu.

— Kāda bija jūsu mīļākā pasaka bērnībā?

— Man patika visas pasakas. Es vispār bērnībā mīlēju lasīt. Ciema bibliotēkā bija divas nodaļas, vienā — bērnu grāmatas, otrā — pieaugušo. Kad ceturtajā klasē biju visu krustām šķēršām izlasījis, mani ielaida pieaugušo pusē. Pirmā grāmata, ko paņēmu, bija Herberta Velsa «Laika mašīna». Daudz ko tur nesapratu, bet man patika. Bija arī grāmatas no sērijas «Brīnumzemē», tur bija daudz laba, kaut kas nereāls, kaut kādi sapņi. No tiem sapņiem kādreiz rodas īstenība.

— Kas no jūsu bērnības sapņiem ir piepildījies?

— Sapņoju, ka dzīvošu ezera krastā un man būs pašam sava māja. Sapņi piepildās uz kādiem divdesmit procentiem. Šobrīd dzīvoju pie ezera, ceļu māju. Nereālas lietas cenšos neizdomāt.

— Vai jūs bijāt kārtīgs skolnieks?

— Nē. Pēc horoskopa esmu skorpions, tie vienmēr ir enerģijas pilni. Citi nezina, kur nosist laiku, bet man ir problēma, kā visus darbus apdarīt.

Mums bija tāda jautra klase. Blēņdaru klasē būt kārtīgam ir grūti. Reiz pamatskolā bijām noķēruši tītaru un apsējuši tam sarkanu kaklautu. Tur bija vesels tītaru bars, un citi tītari to gandrīz noknābāja. Pēc tam mūs gribēja aizvest uz partijas komiteju. Izsauca vecākus uz skolu, tēvs vakarā man izteica «pateicību ar ierakstu personīgajā lietā».

— Ko jums bērnībā vislabāk patika darīt?

— Makšķerēt zivis. Grāveros dzīvojam vecās dzīrnāvās pašā Dubnas upes krastā. Māja bija L burta veidā, caur L kājiņu pa tuneli tecēja upe, grieza dzīrnāvu ratu, bet es dzīvoju dzīrnāvu otrā galā. Cik sevi atceros, pa upi vien esmu dzīvojis, arī tagad, tiklīdz ir brīvs brīdis,

ēju makšķerēt.

— Kāda ir visspilgtākā epizode no makšķernieka gaitām?

— Visspilgtāk palicis atmiņā, kā septiņu gadu vecumā ar pirkstu vēzi noķēru. Reiz, bradājot pa upi, pamanīju vēzi, kurš veikli paslēpās zem saknes. Savā naivumā iebāzu roku viņam pakal. Šis iekērās man pirkstā. Labi, ka tēvs bija blakus, pirksts jau zils bija palicis.

Atceros, kā reiz septītajā novembrī braucām ar pilnu laivu pa ezeru, pēkšņi laiva apgāzās, un visas zivis aizgāja. Kaimiņš izpeldēja krastā un, caur nīdēm neredzēdams, kur es paliku, sācis

biju jau par vecu. Dziedāšanas skolotāja paņēma mani uz bungām, vēlāk pārgāju uz pūšamajiem instrumentiem, tagad spēleju tenoru.

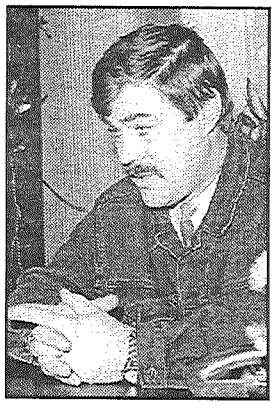
— Kāds darbs jums patīk vislabāk?

— Celtniecība. Toreiz, kad aizbraucām uz Krāslavu dzīvot, vasaras laikā uzcēlām māju. Es darīju visus palīgdarbus — piensu, jauca, pavedu. Tagad būvēju pats savu māju.

— Ko jūs vislabprātāk darāt pagastā?

— Patīk darīt to, kur var redzēt darba augļus. Gandarījums par salaboto ceļu, priecājos arī, ka uztaisījām piebūvi

«Daudz kur man klāt stāvējis Dievs. Piemēram, reiz Daugavpili uz ielas tieši man aiz muguras nokrita liela lāstekka. Ja būtu par pussoli tuvāk, es būtu uz vietas beigts. Katram cilvēkam ir ierakstīts likteņa grāmatā, kas viņam ir lemts.»

kliegt. Tai laikā es nodarbojos ar sevis norūdišanu un peldēt gāju līdz pat savai dzimšanas dienai, 18. novembrim. Jutu, ka varēšu tai ūdeni izturēt. Atgāzu laivu atpakaļ, savācu visu, kas peldēja pa ūdens virsu, un mierīgi aizīros līdz krastam. Man toreiz bija divdesmit pieci gadi.

— Kāpēc nolēmāt sevi norūdit? Vai jums patīk sevi fiziski pārbaudīt?

— Iepatīkās. Laukos dzīvojot, tā fiziskā slodze ir tik liela, ka nenākas sevi īpaši pārbaudīt. Man patīk somu pīrti pīrties, vājākie ilgi netur, bet man 130-140 grādi ir pati labākā temperatūra.

— Vai jūs esat kādreiz gribējis sevi saslimdināt skolas kontrolārba dēļ?

— Man tas nekad nav bijis jādara. Mana normālā ķermeņa temperatūra bija 37,2 grādi, līdz institūta beigām.

— Vai esat to arī kādreiz izmantojis?

— Protams, kurš gan neizmantos tādu Dieva dāvanu. Bet tas nebija bieži, jo biju aktīvs skolnieks. Spēlēju «pūtējos», estrādes ansambli, dziedāju korī, darbojos dramatiskajā kolektīvā. Kad mācījos 11. klasē, kā septiņos izgāju uz skolu (dzīvojam 3 kilometrus no skolas), tā vakarā ap sešiem, septiņiem tikai pārrados mājās. Man patīk mūzika, tas var būt tāpēc, ka manos rados visi ir muzikāli: onkulis spēlē, kādreiz bija apkaimē diezgan slavens kāzu muzikants. Dagdā mūziku mācīties nebija iespējas. Kad pārceļamies uz Krāslavu, mūzikas skolai

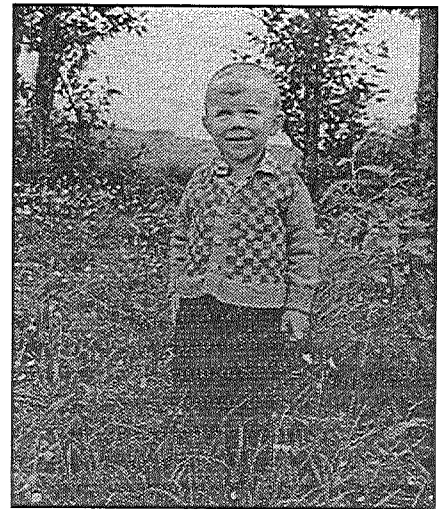
— Kāda ir jūsu rīcība ekstremālā situācijā?

— Esmu ievērojis, ka mana galva tad labāk strādā. Piemēram, nesen naktī braucu ar lielu ātrumu mājās, un piepeši uz ceļa izskrēja stirma. Es ātri apbrīnāju, ka nepaspēju nobremzēt. Piedevu gāzi, stirma gandrīz aizmugurēja stiklā ieskreja, bet man izdevās viņai paskriet garām. Daudz kur man klāt stāvējis Dievs. Piemēram, reiz Daugavpili uz ielas tieši man aiz muguras nokrita liela lāstekka. Ja būtu par pussoli tuvāk, es būtu uz vietas beigts. Katram cilvēkam ir ierakstīts likteņa grāmatā, kas viņam ir lemts.

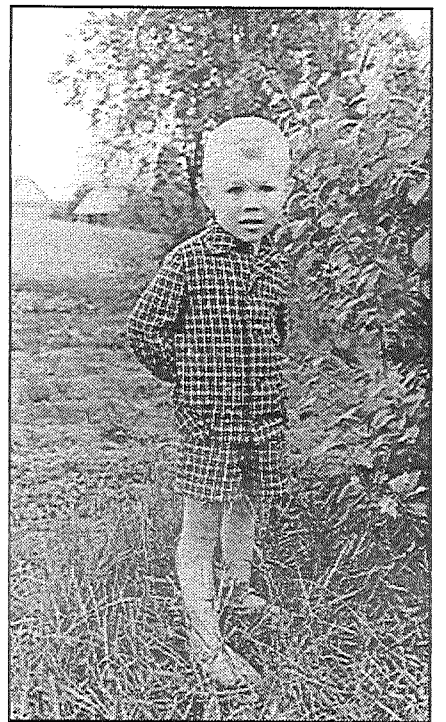
— Kādus piedzīvojumus no studiju gadiem atceraties?

— Kādreiz braucu studentu celtnieku vienībās par vilcienu pavadoni. Bija tāds gadījums, kad viens pasažieris sajuka prātā un nogrieza sev mēli. Parasti sarunājam ar blakus vagona pavadoni, ka vienu nakti dežurēs viens abos vagonos, bet otru nakti — otrs, lai var izgulēties. Toreiz braucām no Ļeņingradas. Tikko visus darbus biju apdarījis un taisījos jau atpūsties, no blakus vagona ieskrien kolēģe un nelabā balsī kliez, ka viens sev mēli griež nost. Domāju, ka tas ir joks. Izrādījās, ka nekādi joki nav. Šis cilvēks stāv, noasiņo, un stāsta, ka esot ēdis desu un mēlē iekļuvusi infekcija, kura tagad pa mēli ejot uz sirdi. Šis saprātis, ka jāgriež tā mēle nost. Tad izdevās viņu pierunāt, lai negraiza sevi, kamēr atbrauca «ātrie» un viņu savāca.

Bija mums viena pavadone, kura ļoti necieta nēģerus. Tad nu viņai reiz gadījās, ka viņas kupeju vagonā brauca divdesmit seši nēģeri, pie tam nevis tie brūnganie, bet gan tādi, kam ādas krāsa ir iezilgana. Man nācās ar viņu tai reisā

● Vai gan kāds varēja iedomāties, ka šis omulīgais un nerātņais sapņotājs kādreiz noteiks vesela pagasta iedzīvotāju likteņus?

● Mazais Arvīds vēl nezina, ka ar plikām rokām vēžot nedrīkst.

samainīties vietām.

Savā laikā ir piedzīvots daudz interesanta. Bet tad ir jārunā veselu dienu, lai izstāstītu visu, kas šajos gados ir pieredzēts.

***

Arvīds Soldāns savu dzimšanas dienu svin zīmīgā datumā — 18. novembrī. Dzimis Krāslavas rajonā, tur pabeidzis vidusskolu, savu matemātiķa — fizika diplomu ieguvis Daugavpils Pedagoģiskajā institūtā. Pēc valsts sadales nonācis Aglonā, strādājis pedagoģiskajā darbā, kur ar savu uzņēmību un enerģiju ieguvis iedzīvotāju uzticību. Un atkal viņa dzīvē tik nozīmīgā datumā — 1986. gada 18. novembrī — Rušonas pagasta iedzīvotāji sava pagasta vadības sviras ielika Arvīda rokās.

M.Dziesma

«Katrās sāpes ir savs mantojums...»

Tā saucas pasākums, uz kuru visus interesentus aicina Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs š. g. 14. novembrī plkst. 14.00 Preiļu rajona Turku pagasta Jaunsilavu pamatskolā.

Pasākums veltīts Preiļu novada ļaudīm — visu laiku cīnītājiem par Latvijas brīvību un neatkarību. Tā mērķis — aicināt kopā profesionālus vēsturniekus, novadpētniekus, notikumu dalībniekus, aculieciniekus, jaunatni, lai atcerētos, pārrunātu un kopīgiem spēkiem mēģinātu saglabāt liecības par pagātnes notikumiem rajona teritorijā. Runājot Rudzātu un Vanagu draudzību prāvesta, bijušā nacionālā partizāna Pētera Onckula vārdiem, daudz jau ir nokavēts.

Pasākuma programmā paredzēta tikšanās ar vēstures profesoru Heinrihu Strodu —

pirmās latviešu valodā publicētās grāmatas par pēckara nacionālo partizānu vēsturi autoru. Visiem, kas iepazinušies ar profesora Heinriha Stroda grāmatu, būs iespēja uzdot jautājumus, to novērtēt.

Pasākuma norises vieta Livānu pusē izvēlēta tāpēc, ka pētīt nacionālās pretošanās kustības vēsturi mūsu novadā, esam nonākuši pie secinājuma, ka brīvības cīņu laikā Livānu kaujas 1919. gadā ir bijušas svarīgākās Preiļu novada teritorijā. 1919. gada 11. novembrī nodibināto Lāčplēša kara ordeni ar devīzi «Par Latviju» saņēmuši 18 Preiļu novada karavīri, ar viņu dzīvesstāstiem iepazīstina Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja veidotā izstāde. Lielākā daļa no viņiem nākuši no Livānu un Turku pagastiem.

Pasākuma ietvaros paredzēta tikšanās ar filozofu, profesoru Augustu Miltu, kurš

dzimis Preiļu novadā Livānu pusē. Augusts Milts ir piedalījies nacionālās pretošanās kustībā, būdams Livānu ekonomiskā tehnikuma audzēknis pēckara gados. Viņš ir arī Nacionālās mutvārdu vēstures projekta autors, kurš organizē mutvārdu vēstures, dzīvesstāstu, autobiogrāfiju apkopšanu, kas varētu palīdzēt muzejos, zinātņu nozarēs, skolās, augstskolās.

Blakus profesionāliem vēsturniekiem un pētniekiem, novadu vēstures izpētē darbojas novadpētnieki — entuziasti. Pie tādiem varam pieskaitīt Rudzātu pagasta vēstures pētnieku Jāni Būmani, kurš ir apkopojis daudz materiālu par sava pagasta vēsturi un izdevis grāmatu «Rudzātu pagasta skolas laikmetu griežos». Leonardu Ertu, kurš darbojas Latgales Pētniecības institūtā un pētījis savu dzimto Vidsmuižas pagastu.

Pasākumā piedalīsies arī bijušais livānie-

tis, daudzu rakstu autors žurnālists Pēteris Vilcāns. Apmeklētājiem būs iespēja uzklaut Latvijas Tēvzemes sargu (partizānu) apvienības dalībnieku — vienīgo no Vanagu nacionālo partizānu grupas, kurš pašlaik dzīvo mūsu rajonā, Pēteri Onckulu, ieklausīties viņa atmiņās, atziņās, ieteikumos.

Savukārt Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs ir sagatavojis izstādi «Nacionālā neatkarība un Preiļu novada ļaužu likteņi».

Aicinām visus interesentus uz pasākumu Jaunsilavu pamatskolā, kurš notiks ar rajona padomes atbalstu. Lūdzam pagastu padomju priekšsēdētājus izpalīdzēt ar transportu pasākuma apmeklētājiem. Būsim priecīgi, ja jūs varēsiet mums palīdzēt ar materiāliem, dokumentiem, atmiņām, pastkartēm utt.

Regina Pastare,
Preiļu vēstures un lietišķās mākslas
muzeja jaunākā zinātniskā
līdzstrādniece

Zemi mērit ir jāpasteidzas

Lai gan «mērnieku laiki» sākušies jau 1993. gadā, tomēr mūsu rajonā ar zemes mērīšanas darbiem Valsts zemes dienests (VZD) tuvojas tikai 40% robežai. Ir pagājuši pieci gadi, kopš sāka zemes privatizācija, bet cilvēki dažkārt daudz svarīgas lietas cer nokārtot pēdējā brīdī, arī zemes mērīšanu un reģistrēšanu Zemesgrāmatā. Šķiet, ka laika vēl gana, jo 1999. gada 31. decembris pienāks tikai pēc diviem gadiem. Tomēr VZD iedzīvotājus brīdina, ka kavēties nevajag, jo pēdējā pusgada laikā visiem zemi vairs nespēs samērīt.

— Vai «mērnieku laiki» Valsts zemes dienestu ir padarījuši bagātu?

VZD Preiļu rajona nodaļas priekšnieks Osvāldis Kursītis:

— Īpaši bagāti neesam. No katrīem klienta iemaksātajiem simts latiem 50,28 latus iemaksājām valsts budžetā. No atlikušās summas desmit procenti aiziet Pašvaldības Bankas kredīta segšanai, 35 procenti veido algu fondu. Saimnieciskajiem izdevumiem — īrei, komunālajiem maksājumiem u.c. — izdodam atlikušos piecus procentus. Pārējie izdevumi tiek segti no specbudžeta.

— Kādas izmaiņas paredzamas tuvākajā nākotnē?

— Ir paredzēts ar 1998. gada 1. janvāri apvienot mērniecības un nekustamā īpašuma vērtēšanas birojus, lai klientiem atvieglotu nekustamā īpašuma ātrāku ierakstīšanu Zemesgrāmatā. Šis projekts pašlaik ir vēl izstrādes stadijā. Paredzams, ka jaunā sistēma, kad klientam mūsu pakalpojumi tiks sniegti operatīvāk, samazinās pakalpojumu cenas.

Tās ir strukturālas izmaiņas. Latvijā ir trīs rajoni, kuri palika pie vecās sistēmas. Uzskatu, ka šādas izmaiņas veikt mūsu rajonā būtu pārāgi, bet rīkojumus civildienestā neapspriež.

— Kāds stāvoklis ir ar zemes īpašumu iereģistrēšanu Zemesgrāmatā šobrīd?

— Līdz šā gada pirmajam oktobrim uzskaitē ir 15 400 zemes pieprasītāji. Kadastra reģistrā ir 4200 un Zemesgrāmatā ierakstīti ir 3200 zemes īpašnieki. Daudziem zemniekiem zeme ir samērīta, bet nav ierakstīta kadastra reģistrā. Zemnieki sakārto visus dokumentus, bet uz Zemesgrāmatu nodaļu neiet. Tāpēc arī kadastra reģistra un Zemesgrāmatas skaitļi ir atšķirīgi. Daudzos pagastos nav pasūtījumu, jo maksātspēja ir maza. Līdz šim visi zemnieku pasūtījumi tika apmierināti pilnībā. Šobrīd gan darbi aizkavējas, jo sliktos laika apstākļos mērinstrumenti bojājas. Tādēļ var gadīties, ka ir izveidojušās rindas.

— Cik daudz zemes ir uzņēmēti par budžeta līdzekļiem?

— Par valsts budžeta līdzekļiem līdz šā gada pirmajam oktobrim ir samērīti 127 cilvēkiem (invalidiem, politiski represētajiem u.c.), kopā — 1147 ha zemes. Šobrīd visi budžeta līdzekļi, kas bija paredzēti zemes iemērīšanai, ir izlietoti. Ja līdzekļus piešķirs, tad mērīs vēl. Tomēr redzams, ka nākošajā gadā budžets paliks tajā pašā līmenī, tādēļ pirmās šķiras mantinieki ne uz ko īpašu nevar cerēt.

— Ko jūs ieteiktu zemes pieprasītājiem?

— Tiem, kuriem zeme ir jāpērk, ar termiņu 1999. gada 31. decembris nāksies rēķināties. Ja zeme būs jāpērk par naudu, summas būs lielas, tādēļ iesaku visiem zemes pieprasītājiem neatlikt dokumentu noformēšanu, bet pasteigties. 2000. gads nav vairs aiz kalniem.

Kā klājas ekozemniekam

Pirms mēneša rajona ekozemnieku biedrība atzīmēja savas pastāvēšanas gadadienu. Rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galvenā speciāliste Irēna Šaītere informēja, ka šo biedrību dibināja desmit entuziasti un pašlaik biedru rindās ir četrpadsmit biedri.

— Kādas problēmas rajona ekozemniekiem ir šobrīd?

Irēna Šaītere:

— Vislielākās problēmas ir nevis ar produkcijas izaudzēšanu, bet gan ar tās realizāciju. Iedzīvotājiem ir ļoti zema pirkspēja, jo ekoloģisko produktu cenas ir augstākas, nekā ar tradicionālo metodi saražotiem. Katrs biedrības biedrs patstāvīgi meklē savai precei noieta tirgu — gan tepat, gan Daugavpilī un Rīgā. Septiņiem ekozemniekiem ir izsniegts Zaļais sertifikāts, kuru viņi ieliek mašīnas logā, lai iztālēm var redzēt, kas tā par preci. Tomēr cilvēki nav pietiekami labi informēti un nav vēl pieraduši tirgū redzēt šāda veida produkciju. Valda arī zināma neticība, ka šis produkts tiešām ir ekoloģiski tīrs.

— Kā jūs domājat atrisināt noieta tirgus problēmu?

— Kad veidoja rajona attīstības programmu, ekozemnieku biedrība iesniedza projektu par ekoveikala atvēršanu Rīgā. Nepietiek ar to, ko saražojam uz vietas, varētu piesaistīt arī kolēģus no citiem rajoniem. Problēmas varētu rasties ar preces iepakojumu, jo uz iepakojuma jābūt zīmei, ka tas ir ekoprodukts.

— Vai notiek arī kādas ekozemnieku apmācības?

— Manā rīcībā ir plaša literatūra, kur var gūt daļu no nepieciešamajām zināšanām. Jaunāko informāciju gūstam no republikāniskās bioloģiskās lauksaimniecības biedrības. Divreiz esam noklausījušies Ogres jaunievedumu centra vadītājas, bioloģijas zinātnieka doktores Skaidrites Albertiņas lekcijas. Reizi gadā notiek piedzēdes apmaiņa ar Ogres ekozemniekiem, kad tiek rīkota konference Ogrē.

— Kādas lauksaimniecības kultūras jūs ekozemnieki audzē visvairāk?

— Visvairāk audzē kartupeļus, burkānus, bietes, sīpolus un kāpostus. Silvija Pastare no Saunas pagasta — audzē zemenes. Preiļu pagasta zemnieks Jānis Gavers desmit hektāru platībā audzē kartupeļus un graudaugus. Viņš visilgāk nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību un ir mūsu biedrības priekšsēdētājs.

— Kādi noteikumi jāievēro, lai produkciju varētu uzskatīt par ekoloģiski tīru?

— Pirmkārt, nedrīkst neko audzēt tuvāk par 100 m no dzelzceļa vai šosejas. Atšķirībā no ārzemēm, mūsu augsnes tomēr nav tik ļoti piesārņotas, pie mums uzreiz var audzēt ekoloģiski tīru produkciju. Noteikti ir jāievēro septiņlauku augu sēka, tāpēc iznāk audzēt visu ko. Ja to ievēro, tad arī nezāļu ir mazāk. Vairums cilvēku gadu no gada vienā un tajā pašā vietā audzē vienu un to pašu. Tas nav pareizi.

Galvenais, kas vieno mūsu ekozemniekus, ir pārliecība nelietot ķīmiju. Ja ievēro visus noteikumus, tad Zaļo sertifikātu pie mums dabūt nav problēmu. Gada laikā tiks veiktas zemes analīzes un produkcijas pārbaude. Ja zemnieks vēlas dabūt starptautisko sertifikātu, ir jāpaiet trim gadiem.

— Kas paredzams jūsu biedrības darbā tuvākajā nākotnē?

— Šovasar noslēdzām līgumu ar Dānijas organiskās lauksaimniecības asociāciju. Dāņi gatavojas Jēkabpils rajona Elkšņu pagastā uzcelt ekoloģisko paraugsaimniecību, lai Latgales un Zemgales zemnieki varētu apgūt bioloģiskās lauksaimniecības metodes. Tur ir paredzēts attīstīt piena lopkopību.

Mūsu zemniekiem būtu iespēja to visu apskatīt vai arī uz vietas pastrādāt. Dānijā iedzīvotāji šāda veida produkciju labprāt pērk, lai arī tai ir augstāka cena. Ceram, ka arī mūsu sabiedrība atzīs ekoloģiski tīras produkcijas vērtību.

Lopkautuves — zemnieku ērtībām

No 1998. gada 1. janvāra pārdošanai paredzētās cūkas mājās apstākļos kaut vairs nebūs atļauts, to varēs izdarīt tikai licencētās kautuvēs. Par to, kāds šodien ir stāvoklis Preiļu rajonā ar lopkautuvēm, aicināju pastāstīt Preiļu rajona veterinārās pārvaldes darbiniekus.

— Cik šobrīd rajonā ir lopkautuvju? Atbild veterinārās pārvaldes sanitārā eksperte Anna Lazareva:

— Preiļu rajonā ir desmit atestētās kautuvē, vēl būs pa vienai arī Vārkavas un Pelēču pagastā. Mūsu rajonam pietiek ar šādu skaitu, jo tās labi darbojas. Apkārtojamos rajonos — Balvu, Rēzeknes un Krāslavas — lopkautuvju ir maz.

Kautuvēs ir savi furgoni, refrīžeratori. Pēc kautķermeņiem brauc no Rīgas tirgus, desu ceļiem, tur šo gaļu pārstrādā un realizē. Gaļas izstrādājumi nonāk arī mūsu rajona tirdzniecības tīklā.

— Vai varam būt droši, ka kautuvēs ir ievērotas visas sanitāri higiēniskās prasības un ka nokautie lopi nav bijuši slimī?

— Lopkautuvēs ir dokumenti par jebkuru lopu. Mājas apstākļos var nokaut slimu lopu un pēc nokaušanas vetārstam ir grūti noteikt, ar kādu slimību šis lops slimojis.

Ari nekastrētus kuļus vai svaigi kastrētus lopkautuvēs nepieņem. Kautuvē slimu lopu ievest nav iespējams. Kautķermeņus izved tikai ar veterinārās ekspertīzes apliecību.

Kautuvēs strādā licencēti kāvēji. Ar veterināro pārvaldi ir noslēgti līgumi ar licencētiem un atestētiem veterinārārstiem par veterināri sanitārās ekspertīzes veikšanu. Aļļauju kautuvei dod uz vienu gadu. Ar katru gadu veterinārā dienesta prasības būs stingrākas. Obligāta prasība ir flizētas sienas un, protams, tīrība, kas ir galvenais nosacījums.

— Kādi ir lielākie pārkāpumi? — Vislielākie pārkāpumi redzami pavasarī. Kūstot sniegam, parādās ziemas grēki — lopu mēsli, dažreiz arī citi atkritumi. Šogad gan mēsli tika novākti.

— Kā notiek pārbaudes, vai lopkautuvē tiek ievērotas visas sanitāri higiēniskās prasības?

— Kad ceturksnī ņemam noskalojumus no telpu sienām un tehnoloģiskajām iekārtām. Tos nosūta Preiļu rajona veterinārajai laboratorijai uz bakterioloģisko izmeklēšanu. Ja telpas un iekārtas nav regulāri tīrītas un dezinficētas, tad lopkautuves īpašnieki pirmoreiz tiek brīdināti. Ja pārkāpums novērots atkārtoti, tad par otrreizējo kontroli ir jāmaksā.

Katru kautuvi apkalpo vetārsti, kurš pieprasa ievērot higiēnu un tīrību.

— Vai zemniekiem būs izdevīgi jaunie noteikumi par lopkautuvēm?

Preiļu rajona veterinārās pārvaldes priekšnieks Jānis Kacars:

— Kad cilvēki pieradīs pie jaunās kārtības, viņi saprātīs, ka tā ir labāk.

Nāv pašam jāmeklē kāvējs. Atkrit rūpes par pircēja samēklēšanu, transportu. Arī par veterināri sanitāro ekspertīzi pašam nebūs jārupējas.

Vienīgā prasība — zemniekam kautuvē jāuzrāda apliecība, ka dzīvnieki ir vesels. Ērtāk ir cūku nodot un par to naudu visu gadu pirt svaiņu gaļu, kad rodas vajadzība. Cenu starpība arī nav liela. Ja kautuvienu cūku mājās apstākļos, tad iznāk liels darba patēriņš un arī lielas izmaksas.

Zemnieki ātri pierada pie liellopu kaušanas noteikumiem. Kautuvē kauta lopa galai ir cita kvalitāte, ko nodrošina profesionāli kāvēji.

— Kā sabalansējas pieprasījums ar piedāvājumu?

— Grūtības nav ar nokaušanu, bet gan ar realizāciju, īpaši pašlaik, kad lopu ir daudz. Daudz kas ir atkarīgs no importa, tomēr šī gaļa tiek vairākas reizes sasaldēta un atkausēta, tāpēc vietējais produkts ir daudz kvalitatīvāks.

— Ko jūs varat teikt mūsu rajona gaļas pircējiem?

— Šobrīd Preiļu rajonā un pilsētās liellopu un aitas gaļu var pirt droši. 1998. gadā to pašu varēsimt teikt arī par cūkas gaļu. Ar katru gadu noteikumi kļūst stingrāki. Nākotnē pastāvēs tikai tīra kautuve, kura savus līdzekļus ieguldīs uzņēmuma attīstībā, lai savu precī varētu ražot atbilstoši Eiropas tirgus prasībām.

Lai lopu neslimotu

Viena no mūsu rajona attīstības perspektīvām saistās ar lopkopību. Par to, cik veiksmīgi šī nozare attīstās, liecina lopu veselības stāvoklis pat vismazākajā zemnieku saimniecībā. Par aktuālāko šobrīd lūdzu pastāstīt Valsts veterināro inspektoru Volodimēru Čodaru.

Slima govys ir bīstama

— Pašlaik mūsu laukos liela problēma ir govju enzootiskā leikoze. 1996. gada 1. janvārī rajonā bija 372 ar leikozi slimas govys, bet 1997. gada 1. janvārī tādas bija palikušas tikai 297. Līdz šā gada 1. oktobrim reģistrētas 197 ar leikozi slimas govys.

Jau augustā sākām izmeklēt visus dzīvniekus. Braucām ar pagasta veterinārārstiem pa mājām un sastādījām veterinārās uzraudzības protokolus saskaņā ar LR Administratīvo pārkāpumu kodeksa 105. pantu. Divi ar leikozi slimo govju īpašnieki sodīti ar naudas sodu Ls 50 katas.

Cilvēkiem jāsaprot, ka govju enzootiskā leikoze ir infekcijas slimība, kas izplatās mājas ganāmpulkā.

Arī cūkām jābūt veselām

— Par laimi, rajonā nav konstatēta salslimšana ar tuberkulozi vai brucelozi. Savulaik aktuāla problēma bija cūku mēris. Mūsu rajonu gan tas neskāra, jo pareizi nostrādāja rajona galvenais veterinārārsts, kurš pieprasīja visu dzīvnieku vakcināciju. Bija pat gadījumi, kad vakcīna atveda vakcīnu un visu pagastu veterinārārsti dažu dienu laikā cūkas vakcinēja.

Tešena slimība cūkām ļoti izplatīta bija 1982. gadā, tad vakcināciju uzsāka veterinārās pārvaldes darbinieki. Šobrīd zemniekam ir jāpamaksā tikai veterinārārsta darbs un transporta izdevumi, pati vakcīna ir bez maksas. Šogad Valsts veterinārais departaments par rajona veterinārajai pārvaldei saņemto vakcīnu samaksāja Ls 2700. Diemžēl daudzi cilvēki šai problēmai nepievērš vajadzīgo uzmanību un no vakcinācijas atsakās, tādā veidā pakļaujot savu lopu kūti infekcijas briesmām.

Lappusi sagatavoja M.Dziesma
J.Silicka foto

Kā jūs rūpējaties par savu veselību?

Laikposmā, kad ziema vēl tā isti nav iestājusies un vasara sen jau aiz kalniem, sabiedriskā vietā uzturoties, visiem spēkiem cenšamies izvairīties no šķaudītājiem, klepotājiem, šņaukātājiem un citiem saaukstēšanās infekciju slimību izplatītājiem. Duroties uz blakus stāvošo baciļu nēsātāju, mēs ļoti labi apzināties, ka arī paši neesam pasargāti no saaukstēšanās briesmām kaut vai tāpēc vien, ka dzīvojam šajos platuma grādos.

Jūtot pirmos slimības simptomus, mēs rīkojamies, kā nu kurš protam. Tie, kuri uzticas par naudu nopērkamām vērtībām, mūdiģi jož uz aptieku, lai sevi pakļautu jaunākajiem modernās ķīmijas eksperimentiem. Citi mēģina atcerēties vecmāmiņu padomus un ārstējas ar veselībai nekaitīgajiem tautas ārstniecības paņēmieniem, kuri nodeģīgi vien tad, ja slimība ir pašā iesākumā. Vēl citi, īpaši vīrieši, paļaujas uz savām «iekšējām rezervēm», sak, gan jau pāries.

Soreiz aptaujātie rajona iedzīvotāji atbildēja uz jautājumu: kā jūs rūpējaties par savu veselību?

Žanna Daņilova,
mājsaimniece.

No rītiem mazgājos aukstā ūdenī, jo siltā nemaz nav. Esmu norūdījies, dzīvokli auksti, pagaidām neslimoju.

Ja redzu, ka bērns ir apaukstējies un draud saslimšana, ielieku šķīvišos saspīstus ķiplokus un izvietoju visās istabās. Ja radušās aizdomas, ka pati esmu saaukstējies, dzeru tēju ar medu un karsēju kājas pirms gulētiešanas.

Helēna Stankēviča,
pensionāre.

Par savu veselību rūpējos, vienmēr saģērbjos atbilstoši laika apstākļiem. No rītiem pavigroju, lai, aukstajā dzīvoklī mitinoties, pašai kļūtu siltāk. Man ir 70 gadu un ļoti slikta veselība. Esmu pārcietusi četras operācijas, dzīvoju ar Dieva palīgu.

Cenšos pareizi ēst — neēdu neko ceptu, tikai sautētu un vārītu ēdienu. Vasarās ievācu lauku zālītes un lietoju tās pēc senām receptēm. Manās mājās ir vesela aptieka, zāles dažādām kaitēm.

Žanna Makarušina,
Līvānu stikla fabrikas stikla pūtēja.

Ja saslimstu, eju pie ārsta. Arī šobrīd slimuju, tāpēc bieži apmeklēju polikliniku. Slimot baidos, jo tas prasa lielus izdevumus. Uztraucos par saviem vecākiem, jo viņiem ārstēšanās iznāk dārgi, bet iztikai līdzekļu maz.

Ja saaukstējos, tad mēģinu ārstēties ar tautas līdzekļiem. Dzeru tējas ar medu, veicu inhalācijas ar dažādām zālītēm un sodu.

Jānis Ugainis,
zemnieks.

Par savu veselību rūpējos. Ievēroju personīgo higiēnu, uzskatu, ka tam ir liela nozīme veselības saglabāšanā. Vispār, es uzskatu: ar ko saslimst, ar to jāārstējas. Ja esi saaukstējies, ēdot saldējumu, tad jāāpēd vēl viens un kakls vairs nesāpēs. Reiz man bija neveiksmīgi samežģīta kāja. Sapampa un stipri sāpēja. Tai laikā gadījās braukt ar laivu un, laukā kāpjot, iemērkāt kāju aukstā ūdenī. Visas kaites pazuda, uzreiz kļuva vesels ar ūdens palīdzību.

Vladimirs Rakusovs,
bezdarbnieks.

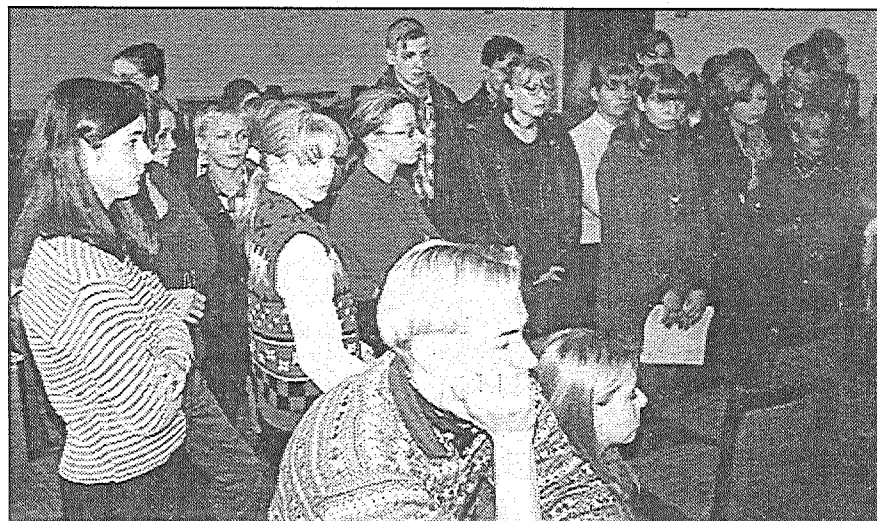
Ja jūtu, ka varu saslimt, kurinu savu lauku pirti Rožupē, izsviedrējos un kārtīgi izperos ar bērza slotu. Ēdu ķiplokus, ļoti labi palīdz šņabis ar pipariem. Vēl lietoju melno rutku ar medu. Rutkam izgrebj dobīti, ieliek medu. Pēc diennakts lietoju divas tējkarotes dienā. Ļoti labs tautas līdzeklis pret klepu.

M.Dziesma

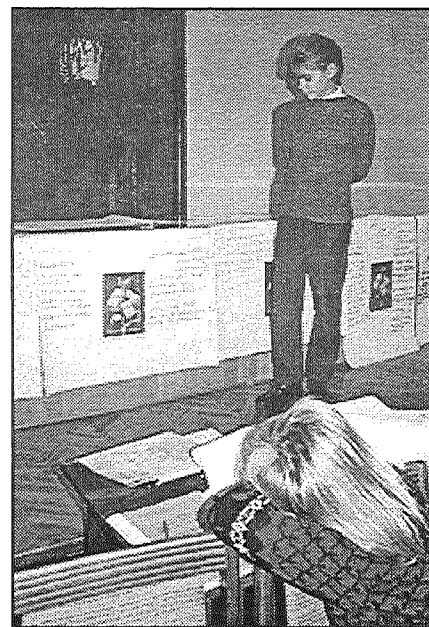
Darbojas skolotāju atturībnieku asociācija

● Kā organizēt veselības veicināšanas nedēļu skolā? Strādā rajona pedagogi...

● ...un paši skolēni. Semināra dalībnieki piedalījās arī praktiskās nodarbībās — gāja laukā un mācījās noteikt gaisa piesārņotību pēc koku veselības stāvokļa Preiļu pilsētas parkā, kā arī apsprieda un vērtēja veselības veicināšanas nedēļā izmantojamus materiālus.

— Baltija» līdzekļiem. Viena no pašām galvenajām veselības nedēļas tēmām — cīņa pret alkoholu. Līdz 15. novembrim turpinās bērnu zīmējumu konkurss «Alkohols — reklāmās», kura uzvarētājiem paredzētas balvas — fotoaparāts un citas.

Bez tam Latgales skolotāju atturībnieku asociācija kopā ar Preiļu rajona padomi, rajona skolu valdi, rajona nepilngadīgo lietu inspekciju organizēja konferenci «Bērnu veselība, brīvais laiks un nākotne». Tajā izskatīti vairāki jautājumi: Preiļu rajons un alkohola problēmas, likumpārkāpumi un bērnu noziedzība Preiļu rajonā, skolēnu brīvā laika organizēšanas problēmas, bērnu veselība un tās saglabāšanas veicināšana, par ko runāja V.Pužule, E.Aksjonova, A.Caune un citi dalībnieki.

Pieņemta rezolūcija, kurā cita starpā teikts: informāciju par situāciju un bērnu problēmām Preiļu rajonā un Latgalē iesniegt izskatīšanai un risināšanai Latgales politiķiem un Saeimā.

L.Rancāne
V.Pužules foto

Rēzeknes Augstskolas zālē 5. decembrī notiks Latvijas tūrisma padomes, Latgales tūrisma asociācijas un novada tūrisma informācijas centru organizētā tūrisma konference «Latgale — tavām un tūrista acīm».

Lai noskaidrotu sava novada īpatnības, galvenos tūrisma objektus un raksturīgāko un pievilcīgāko rajonā, aicinām iesaistīties rajona iedzīvotājus konferences sagatavošanas procesā. Pašvaldību pārstāvji, muzeju, viesnīcu un restorānu darbinieki, lauku māju īpašnieki un jebkura cita ieinteresēta persona ir lūgta aizpildīt

aptaujas anketu «Ar ko tavš novads pievilcīgs tūrismam».

1. Kāda ir jūsu novada visraksturīgākā pievilcība, kura tūdaļ nāk prātā, minot Latgali? (nosaukt tikai vienu)

2. Kādas citas īpatnības vēl jūs varat minēt?

3. Ar ko Latgale atšķiras no Vidzemes un Kurzemes?

4. Kādi, jūsu prātā, ir galvenie tūrisma objekti jūsu novadā? (nosaukt trīs)

5. Kādu mērķu motivēti tūristi brauc vai varētu braukt uz jūsu novadu?

6. Kāda rīcība nepieciešama, lai vairāk tūristu brauktu uz jūsu novadu?

7. Ko jūs gaidāt no konferences?

Atbildes lūdzam sūtīt uz Preiļu novada tūrisma informācijas centru, Sporta ielā 1, Preiļi, LV 5301, līdz 25. novembrim.

Paldies par atsaucību!

Sporta skolas — sporta pamatakmens

● Ogres sporta centra direktors M. Kurilovičs stāstīja arī par jauno sporta veidu, ko var apgūt šajā skolā — frisbiju un demonstrēja tam nepieciešamo inventāru, ko līdz tam par dārgu naudu iepirkuši ārzemēs, bet izrādījies, ka nevainojamā kvalitātē un piecreiz lētāk to izgatavo pašu pilsētā.

● Uzstājas Latvijas Jaunatnes sporta centra direktora vietnieks A. Lukss.

Izglītības ministrijā 1957. gadā parakstīta pavēle par Latvijas vadošās jaunatnes sporta organizācijas — republikas bērnu un jaunatnes sporta skola — dibināšanu. Aizvadīto gadu laikā mainījušies jaunatnes sporta vadošās iestādes nosaukumi, kamēr pērn tā ieguvusi nosaukumu — Latvijas Jaunatnes sporta centrs, bet nav mainījušies tās galvenie uzdevumi — jaunatnes sporta koordinācija Latvijā, talantīgu jauniešu sagatavošana sportam.

Latvijas Jaunatnes sporta centra pastāvēšanas 40. gadadienas atzīmēšana notika arī Preiļos, kur pagājušās nedēļas nogalē divas dienas seminārā strādāja visu valsts sporta skolu direktori, Latvijas Sporta pārvaldes un Latvijas Jaunatnes sporta centra vadošie pārstāvji.

Pēc tradīcijas ciemiņiem ievadvārdus teica mājastēvs — rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns, izceļot sava rajona pozitīvās iezīmes sportā. Esam pratuši pievērst sev sporta sabiedrības interesi, teica I. Meluškāns, organizējot šeit sacensības, pasākumus, kas veicina sporta attīstību, sporta domas, sporta gara iemiesošanu, kā arī ierosināja

aktīvāk parādīt savu attieksmi pret valdības ne sevišķi labvēlīgo nostāju sporta jautājumos.

Latvijas Jaunatnes sporta centra direktors Paulis Karaškevičs sniedza informāciju par Latvijas sporta skolu darba rezultātiem 1996./97. mācību gadā. Latvijā minētajā mācību gadā darbojās 63 sporta skolas, kuru 2527 grupās trenējās 38268 audzēkņi, bet ar viņiem strādāja 1306 treneri, tostarp 605 no viņiem — štata darbinieki. Valsts jaunatnes sportam atvēlētā vidēji trīs miljonu latu, taču ir jāstrādā ļoti taupīgi, lai ar šādu minimālu finansējumu spētu savilkt kopā galus. P. Karaškevičs uzsvēra vairākus sporta skolu darba organizācijā svarīgus momentus, piemēram, attieksmi pret audzēkņu kontingenta stabilitāti un mācību prasību izpildi, ka ne visos sporta veidos ir sagatavotas mācību programmas, nav izstrādātas normatīvās prasības.

Par vairākiem sporta skolu turpmākā pastāvēšanā svarīgiem jautājumiem runāja Jaunatnes sporta centra direktora vietnieks A. Lukss. Viņš informēja par ārpus-skolas iestāžu direktoru atestāciju, par

pašvaldību izglītības programmu, pastāstīja par sporta organizēšanu un sporta skolas darbību Rapelas aprīņī (Igaunijā). A. Lukss pārrunāja arī jautājumus, kas saistīti ar ārpus-skolas iestāžu finansēšanas modeļu izstrādi, ieteicot jau pašlaik skolām ķerties pie programmas «Bērnu un jaunatnes sporta skola» izstrādāšanas. Tajā jāparāda problēmas izklāsts, mērķu uzdevumi — sporta pasākumi, sporta speciālistu tālākas izglītības pilnveidošana un nodrošināšana, bērnu un jauniešu izglītības interešu ievērošana, likumdošanas akti, ekonomiskais pamatojums un tā tālāk. Šai programmai jābūt laicīgi iesniegtai skolu valdē, pēc tam — jaunizveidotajai sadarbības padomei, kas ļautu jautājumus izlemt par labu sporta skolai, nevis citai ārpus-skolas iestādei. Jo turpmāk finansējums būšot kopīgs visām ārpus-skolas iestādēm, tāpēc katram pašam jāpierāda sporta skolas nepieciešamība.

Tomēr tuvāko piecu gadu laikā sporta skola ir un būs sporta sistēmas pamatakmens, apgalvoja A. Lukss. Sporta skolai ir funkcijas, kas saglabāsies arī pēc teritoriālās reformas, jo tās funkcionē no-

teiktā teritorijā.

— Sporta skola ir sporta izglītības centrs, — teica A. Lukss, — un šī funkcija ir jāpropagandē visur, jums — savā teritorijā, rajonā vai pilsētā, bet mums — valstī, pierādot, ka sporta skola šīs funkcijas var veikt, ka tā grib to veikt un spēj to veikt.

Semināra darbā piedalījās arī tālāki ciemiņi. Klāss Langnickels, Barbela Kristiansena, Barbara Kirstena, Helmutus Kirstens stāstīja par jaunatnes sportu Vācijā, Šlezvīgas — Holšteinas pavalstī. Bet vairāku Latvijas skolu — Ogres, Gulbenes, kā arī Preiļu sporta kluba «Cerība» direktori analizēja savu skolu darbu. Latvijas sporta skolu direktoru padomes priekšsēdētāja D. Zaļupe informēja par darba uzdevumiem nākamajā gadā.

Semināra dalībnieki strādāja darba grupās, noklausījās lekciju, piedalījās diskusijā par tēmu «Darba tiesības», iepazīs ar Preiļu sporta kluba «Cerība» darbu, atpūtās sarīkojumā ģimnāzijā, apmeklēja Aglonas baziliku.

L. Rancāne
J. Silicka foto

Veselāki iedzīvotāji — mazāk problēmu

«Pašvaldība realizē sporta attīstību savā teritorijā. Sporta procesu vadības saskaņotību garantē valdības un pašvaldību atbildības sadalījums, sadarbība programmu īstenošanā un finansēšanā. Valsts deleģē pašvaldībām atbildību par lēmumu pieņemšanu vietējās sporta infrastruktūrās un lokālu sporta programmu īstenošanu savā pašvaldībā. Saikni starp valsti un pašvaldībām uztur un koordinē pašvaldību sporta administrācija, sekmējot visu mācību iestāžu, sporta skolu, klubu, mācību treniņgrupu un sporta bāzu darbību.»

Tā teikts dokumentā, kas saucas «Latvijas sporta politikas pamatnostādnes» un kas reglamentē sporta politikas īstenošanas mehānismu. Nosakot, ka tāpat kā gandrīz jebkurā citā nozarē, arī sports — pašvaldības rokās. Tomēr divu gadu laikā daudzi ūdeņi aiztecējuši, mēģinot izveidot modeli, kas būs, kā būs, ja teritoriālie apgabali, lasi, pašvaldības, reformēsies, apvienosies, pamazināsies, paliecināsies, pārveidosies, un būtībā šī neziņa par teritoriālo reformu, kura nedz īstenošanas, nedz arī tiek atcelta, ir viens liels un nepārvarams šķērslis jebkāda veida attīstībai un progresam tajās pašās pašvaldībās arī sportā.

Šādas pārdomas radās, klātesot seminārā, ko Latvijas — Zviedrijas sadarbības projekta ietvaros rīkoja Latvijas Sporta pārvalde, Latgales novada sporta centrs, un kas saucās «Sporta organizācija, struktūra, finansēšana pašvaldībās šodien un pēc teritoriālās reformas» un kas notika Preiļos. Seminārā piedalījās pārstāvji no Latgales rajoniem un lielajām pilsētām — pašvaldību vadītāji, sporta dzīves vadītāji, sporta klubu, bērnu — jaunatnes sporta skolu pārstāvji, fizikultūras skolotāji un tamlīdzīgi.

Semināru atklāja un vadīja rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns,

ievadvārdos uzsverot, ka pārāk ilgi to likums par sportu. Diemžēl kādu pārpratumu ar datumiem sakarā uz šo semināru nebija ieradušies aicinātie pārstāvji no Izglītības un zinātnes ministrijas Sporta pārvaldes, līdz ar to Latgales sporta darbinieku analītiskie, kritiskie un racionālie spriedumi tāpat vien arī palika — pašu zināšanai.

Viens no pirmajiem seminārā runāja Daugavpils pilsētas fiziskās kultūras un sporta komitejas galvenais speciālists Juris Antrops. Daugavpilī no bijušajām sešām sporta skolām saglabājušās trīs, un visi panākumi sportā būtībā balstās uz šīm sporta skolām. Divām sporta skolām, kas ir skolu valdes pakļautībā, daudz līdzekļu saimnieciskajai uzturēšanai piešķir pilsētas dome. Savukārt lielajā sportā ļoti liela nauda nāk no sponsoriem, kas iet caur Latvijas Olimpisko sporta komiteju un atpakaļ uz Daugavpili. Daugavpilī pozitīvais ir tas, ka saglabājušās visas sporta bāzes, un, kā trīsreiz uzsvēra runātājs, — vislielākais finansējums nāk no pašvaldības.

Rēzeknē sporta darbu vada J. Bogdanovs, darbojas sporta centrs. Ar bērnu un jauniešu sportu nodarbojas bērnu un jaunatnes sporta skola. Pilsētā nodibināti četrpadsmit sporta klubi, katrs nodarbojas ar vienu sporta veidu. Sporta centra budžets ir 62 tūkstoši latu, taču tas nemaz tik daudz nav, jo centram jāuztur sava bāze.

Daugavpils rajonā darbojas apvienība «Sports», un, kā uzstājoties pierādīja tās priekšsēdētājs E. Lihoveckis, rajona sports nemaz nevar lepoties ar tik pārtikušu dzīvi kā Daugavpils pilsētas sports. Darbojas viena sporta skola — Ilūkstē. Apvienībai ir finansējums no rajona budžeta — 12 tūkstoši latu, sporta skolas budžets kopā ar algām — 23 tūkstoši.

Par sava rajona sporta dzīves aktuali-

● Latvijas sports — viņu rokās. Semināra dalībnieki rajona padomes zālē

tātēm un katastrofālo finansu trūkumu, apskūtu pagastos informēja pārstāvji no Krāslavas, Ludzas un Rēzeknes rajoniem.

Mājas saimnieku — preliešu — vārdā runāja sporta kluba «Cerība» direktors Imants Babris, sīki informējot, kā nautiņa (42 tūkstoši — «Cerībai»), 14 tūkstoši — pieaugušo sportam) sadalās pa sporta veidiem, kluba saimnieciskajiem izdevumiem, algām, transportam un tā tālāk.

Vieglatlētikas treneris Jāzeps Lazdāns dalījās savā ilggadējā pieredzē, atklāja vairākus sacensību organizēšanas «virtuves» noslēpumus — sponsoru piesaistīšanas sistēmu, sacensību un treneru ģeogrāfijas paplašināšanu, sistemātisku, precīzu informācijas atspoguļošanu.

Seminārā praktiski tika pierādīts tas, kas pierādījuma neprasa, — līdzekļu trūkums Latgales rajonos sportu skar tikpat sāpīgi kā medicīnu, izglītību un citas sfēras. Sportam iedalīta divas tūkstošas daļas no rajona budžeta, — teica Rēzeknes rajona galvenais speciālists sporta

jautājumos A. Borisjanovs. Slēgtas sporta skolas, atbrīvoti lauku sporta darba organizatori. Tāpēc izaug jaunieši, kas ar aizlienētiem sporta apaviem, ar tēva divu pārdotu govju naudu, pieticīgi ēduši, brauc pāri robežai, savāc medaļas un dodas mājup. Latgales jaunieši — sīkstī, izturīgi un neatlaidīgi. Taču fanātisms nav gluži tas pats, ko kopumā varētu dot labi organizēta sporta dzīve sabiedrībai — veselākus iedzīvotājus, mazāk jauniešu ar sociālām problēmām, mazāk atstumtības, labus vadītājus nākotnei, mazāk vandālisma, spēju uzņemties atbildību, spēju vadīt, kopības sajūtu — pierību, sporta klubu, komandu veidošanas treniņiem un elites sportam.

Jādama, ka visiem patika oriģinālā un sportiskā ziedu kompozīcija ar slēpēm, bumbām, tenisa bumbiņām un raketēm. Semināra rīkotāji bija parūpējušies arī par dalībnieku atpūtu — sarīkojumu «Iepazīsimies!» Preiļu 1. pamatskolā.

L. Rancāne
J. Silicka foto

**«NOVADNIEKA»
KALENDĀRS****Rajona skolu valde**

◆ 12. novembrī dziedāšanas skolotāju kursu nodarbības, sākums pulksten 9.00.

◆ 14. novembrī angļu valodas skolotāju seminārs Preiļu Valsts ģimnāzijā, sākums 9.30. Vēstures skolotāju seminārs Līvānu bērnu un jauniešu centrā. Sākums pulksten 10.30.

◆ 15. un 16. novembrī Preiļu 1. pamatskolā sākumskolas skolotāju kursi.

Preiļu bērnu un jauniešu centrs

◆ 14. novembrī rajona skolu 6.-8. klašu skolēnu konkurss «Cildens mans novadiņš». Sākums pulksten 10.00. Izstāde «Seni lietu dziesma».

Sporta klubs «Cerība»

◆ 12. novembrī rajona skolu 4.-5. klašu sacensības basketbolā. Zēniem — Preiļos, «Cerības» zālē, meitenēm — Riebiņu vidusskolā, sākums pulksten 10.00.

◆ 14. novembrī 4.-5. klašu basketbola sacensību fināls Līvānu 1. un Līvānu 2. vidusskolā, sākums pulksten 10.00. Preiļu meitenes (1984.g.dz.) piedalās Latvijas Jaunatnes sporta centra finālsacensībās volejbolā Rīgā.

◆ 15. novembrī Daugavpilī Latvijas Čempionāta volejbolā pirmās līgas spēles: «Preiļi» spēlēs ar «Daugavpili» un «Latvijas Sporta akadēmiju».

◆ 15. un 16. Preiļu pilsētas čempionāts volejbolā, sākums pulksten 16.00.

◆ 19. novembrī Dienvidaustrumu Latvijas basketbola līgas pirmā spēle Jēkabpilī (Jēkabpils: Preiļi). Sākums pulksten 18.00. Turpinājums 20. novembrī Līvānos (Līvāni: Daugavpils raj.). Sākums pulksten 18.30.

Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs

◆ 14. novembrī Jaunsilavu pamatskolā Latvijas Valsts proklamēšanas gadadienai veltīts sarīkojums «Katrās sūpēs ir savs mantojums». Sākums pulksten 14.00. Izstāde «Nacionālā neatkarība un Preiļu novada ļaužu likteņi».

Rajona kultūras namos

◆ 14. novembrī Aglonā zemnieku balle, spēlēs J.Zieds Ziediņš. Līvānos rudens balle, spēlēs grupa «Klintaine».

◆ 15. novembrī Stabulniekos balle, spēlēs «Fragments» no Rīgas. Riebiņos Latvijas Valsts proklamēšanas gadadienai veltīts koncerts. Atpūtas vakars «P+A» no Jēkabpils.

◆ 17. novembrī Sutru pagasta kultūras namā sarīkojums par godu Latvijas Valsts proklamēšanas gadadienai visa rajona iedzīvotājiem. Svētku koncerts, balle. Pelēcos balle, spēlēs «Staburags» no Jēkabpils.

◆ 18. novembrī Latvijas gadadienai veltīts koncerts Preiļu Valsts ģimnāzijā. Aglonā koru koncerts. Rušonā koncerts. Līvānos koncerts, uzstājas Sprūģis un kapela «Usma». Galēnos tematisks sarīkojums un balle, spēlēs A.Skuja.

Informāciju apkopoja L.Rancāne

Iepērkam gaļu.

Tāl. 23887.

IU «Emzes Gulbene» mainīs vilnu pret dziju un dzijas izstrādājumiem

19. novembrī 9.00 Vidsmuižā, 9.45 Maltas Trūpos, 10.15 Lomos, 11.00 Riebiņos, 11.45 Silajānos. 20. novembrī 9.00 Polkoronā, 9.30 Stabulniekos, 10.15 Pieniņos, 11.00 L.Ansposkos, 11.30 Priekuļos, 12.15 Rudzātos. 21. novembrī 9.00 Rušonā, 9.45 Aizkalnē, 10.15 Pelēcos, 10.45 Ārdavā, 11.30 Kastīrē.

Latvijas Nacionālā opera pārdod biļetes uz izrādēm decembrī:

- ◆ 2. decembrī Latvijas Mūzikas akadēmijas studentu koncerts.
- ◆ 3. decembrī Ž.Bizē opera «Karmena».
- ◆ 4. decembrī Ž.Bizē opera «Karmena».
- ◆ 5. decembrī R.Vāgnera opera «Klīstošais holandiešis».
- ◆ 9. decembrī P.Maskanji opera «Zemnieka gods» un R.Leonkavallo opera «Pajaci».
- ◆ 12. decembrī Dž.Pučīni opera «M-me Butterfly».
- ◆ 13. decembrī Dž.Verdi opera «Nabuko».
- ◆ 14. decembrī plkst. 16.00 Ingas Kalnas un Antras Bigačas vokālā dueta vakars beletāžas zālē.
- ◆ 17. decembrī Dž.Verdi opera «Nabuko».

Vakara izrāžu sākums plkst. 19.00!
Biļetes iespējams rezervēt pa tālr. 7225747 un tālr.faksu 7228240. Operas biļešu kases darba laiks katru dienu no plkst. 10.00 līdz 19.00. Kases tālr. 7225803 un 7228496.

Sakarā ar Latvijas AA 9 gadu jubileju š. g. 16. novembrī plkst. 14.30 Līču kultūras namā notiks anonīmo alkoholiķu atklāta sapulce.

Aicinām visus, kuriem nav vienaldzīga alkoholisma problēma.

Sestdien, 15. novembrī Preiļu tirgū pārdos pakļājus un grīdas celiņus. Tos varēs pasūtīt vēlāmā krāsā, pēc izmēra vai zīmējuma. Ļoti labas cenas!

Iepērk lopus gaļai. Sava transports. Tāl. 58469, 58564, 42328.

Tautas dziednieks Oskars Peipiņš būs Preiļos 19. un 20. novembrī. Uzziņas pa tālr. 23824.

Pardod

Mercedes Benz-200 D, 1982. g. Tāl. 22722 darbā, 52425 vakaros;

VAZ-2105. Tāl. 23556;

piena mašīnu GAZ-53. Tāl. 32208;

plaujmašīnu KC-2,1; uzkarināmos diskus; lieto tu dzinēju D-50 L. Tāl. 52472 vakaros;

T-150 ar arklēm. Tāl. 15102;

vienistabas dzīvokli centrā. Tāl. 23102;

zirgu. Tāl. 13510;

govī. Tāl. 23413;

govī. Tāl. 43193;

govī, darba ķēvi ar ratiem. Tāl. 13545;

telīti (8 mēn.). Tāl. 30516;

telī (6 mēn.); GAZ-53 rezerves daļām. Tāl. 24610;

vai maina kumeļu (1,8 g.), iebrauktu ķēvīti (2,8 g.). Tāl. 50494, 50417;

kāpostus. Tāl. 32245;

skaldītu malku, svarus, ragavas. Tāl. 55647.

Pērk

M-412 kļānus. Tāl. 54665;

elektrisko cepešpānu. Tāl. 24675;

mopēdu. Tāl. 21590;

māju. Tāl. 22922.

Maina

MTZ-50 dzinēju un ROU-6 pret labu GAZ-53, vēlams ar jaunu kabīni. Tāl. 18364 vakaros;

RNU-05 pret rotējošām nažu ecešām. Tāl. 51426.

Irē

1,5 istabu dzīvokli. Tāl. 24210 pēc 19.

LASKANA

Piedāvā augstāko cenu papīrmalkai:

- bērzs, līdz 22 \$,
- egle, līdz 20 \$,
- priede, līdz 16 \$,
- apse, līdz 7,5 \$.

Iepērk arī no cirmām. Slēdz līgumus par visaugstākajām cenām. Apmaksa tūlītēja.

Tāl. 65085 darbā, 15189 mājās.

Lieliska iespēja! Ērti un komfortabli atbrīvoieties no liekā svara, attīrīt organismu. Zvanīt 43749.

Nopirkšu zemi Latgalē (15 ha un vairāk) labā vietā blakus ūdenstilpnei. Izskatīšu visus nopietnus piedāvājumus.

Mob. tel. 9208903.

Tāl. 7333276 Grigorijam

Pērk papīrmalku un bērza finierklučus mežā pie ceļa. Iespējami forvardera pakalpojumi. Samaksa tūlītēja. Tāl. 23743, mob. tel. 29-355766.

Par labākajām cenām pērk un pārdod sertifikātos Preiļu pilsētas domē. Tāl. 21075, 23029 Raiņa bulv. 15, un veic kopēšanas darbus. Līvānos, Stacijas ielā 1 (bijušais pakalpojumu kombināts). Tāl. 44228.

LIDZJŪTĪBAS

Un aiziet mātē caur vārtiem Savās mūžas takās.

Esam kopā ar Valentīnu Galkinu, MĀTI zaudējot.

Preiļu preses aģentūra

Kaut apklususi tava šūpla dziesma, Vienmēr visur tu man esi klāt, Es tak esmu tavas elpas daļa, Tavas dzīves daļa, mīļā māt.

Izsakām dziļu līdzjūtību Mihailam Serovam, MĀMUĻU smiltājā aizvadot.

Z/s «Liču mala» kolektīvs

AKCIJAS DARBINIEKIEM UN PENSIONĀRIEM

Privatizācijas aģentūra paziņo, ka 1997. gada 17. novembrī tiek uzsākta privatizējamās Valsts apdrošināšanas akciju sabiedrības "Latva"

(kods - 0571; saīsinātais nosaukums - Latva) darbinieku un pensionāru parakstīšanās uz akcijām

Objekta juridiskā adrese: Valņu iela 1, Rīga, LV - 1912.

Akciju sabiedrības pamatkapitāls: Ls 1 000 000.

Pamatkapitāls sadalās 1 000 000 akcijās.

Vienas akcijas nominālvērtība: Ls 1.

Sabiedrības darbiniekiem un pensionāriem pārdodamo akciju īpatsvars objekta pamatkapitālā: 19,5 %.

Vienas akcijas nosacītā cena: Ls 1.

Sabiedrības darbiniekiem un pensionāriem pārdodamo akciju skaits: 195 000.

Maksāšanas līdzekļi: 100 % privatizācijas sertifikāti.

Akciju sadalījums kvotās pretendentiem:

Nostrādātais laiks gados	Akciju kvota	
	Darbinieki	Pensionāri
līdz 5	300	300
līdz 15	500	400
vairāk par 15	750	500

Darbinieku un pensionāru parakstīšanās uz akcijām tiek noteikta no 17.11.1997. līdz 12.12.1997. Parakstīšanās notiek darba dienās "Latvas" telpās Valņu ielā 1, Rīgā no plkst. 10.00 līdz 16.00. Ierodoties uz parakstīšanos, lūdz jāņem:

- pase;
- privatizācijas sertifikātu grāmatiņa;
- pensionāriem - darba grāmatiņa.

Tiesības iegādāties akcijas ir:

- privatizējamā objekta darbiniekiem, kuri uz 1995. gada 16. maiju (dienu, kad objekts nodots privatizācijai ar Ministru kabineta rīkojumu nr. 257) saskaņā ar pēdējo noslēgto darba līgumu strādā tajā bez pārtraukuma un turpina darbu objektā uz parakstīšanās uz akcijām dienu;
- tiem pensionāriem, kuriem privatizējams objekts ir pēdējā darba vieta pirms aiziešanas pensijā, kuru darba stāžs tajā ir ne mazāks kā viens gads un kuri aizgājuši pensijā no Latvijas Valsts apdrošināšanas firmas "Latva", privatizējamās Valsts apdrošināšanas firmas "Latva" vai privatizējamās Valsts apdrošināšanas akciju sabiedrības "Latva", t.i., pēc 1991. gada 19. jūnija;
- tikai pamatdarbā strādājošiem štata darbiniekiem un apdrošināšanas aģentiem, nevis personām, kuras strādā amatu savienošanas kārtībā.

Ja pensionārs strādā uzņēmumā, viņš pieskaitāms darbinieku kategorijai. Dokumenti akciju apmaksai bankā jāiesniedz līdz 1997. gada 19. decembrim.

Tālrunis uzziņām 7212341 un 7216883.

Privatizācijas aģentūra

K. Valdemāra iela 31, Rīga, LV - 1887

E-mail: lpa@mail.bkc.lv Home page: http://www.lpa.bkc.lv/